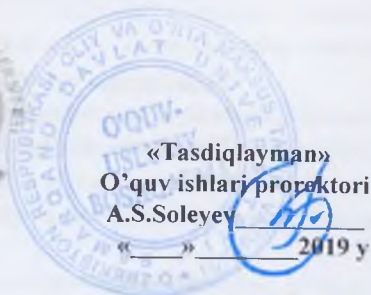

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

N° 148

«Tasdiqlayman»
O'quv ishlari prorektori
A.S.Soleyev

« » 2019 y

« MEHNAT IQTISODIYOTI »

FANIDAN ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 230000 - Iqtisod

Ta'lim sohasi: 230000 - Iqtisod

Ta'lim yo'nalishi: 5231700-Kadrlar menejmenti.

Umumiy o'quv soati – 228 soat

Shu jumladan:

Ma'ruza – 72 soat (5 semestr 28-soat 6 semestr 44-soat)

Seminar mashg'ulotlar – 72 soat (5 semestr 26-soat 6 semestr 46-soat)

Mustaqil ta'lim soati – 84 soat (5 semestr 34-soat 6 semestr 50-soat))

SAMARQAND – 2019

Fanning dasturi Samarqand davlat universiteti Iqtisodiyot va tadbirkorlik kafedrasida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (201__yil “__”__dagi __-sonli bayonoma).

Fanning dasturi Samarqand davlat universitetida ishlab chiqildi

Tuzuvchilar:

N.U.Arabov – SamDU “Iqtisodiyot va tadbirkorlik” kafedrası professori
Mansurova N.Sh - SamDU, «Iqtisodiyot va tadbirkorlik» kafedrası assestanti.

Taqrizchilar:

B.Abdukarimov – SamISI “Iqtisodiyot” kafedrası professori;

B.U.Bozorov – SamDU “Iqtisodiyot va tadbirkorlik” kafedrası i.f.n.

**SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti “Iqtisodiyot va tadbirkorlik”
kafedrası mudiri:** _____

(imzo) **prof. N.U.Arabov**

**SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti o'quv uslubiy kengash raisi:** _____

(imzo) **dots.B.U.Bozorov**

**SamDU Iqtisodiyot va biznes
fakulteti dekani:** _____

(imzo) **B.Sh.Safarov**

SamDU O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i _____

(imzo) **B.Aliqulov**

1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

“Mehnat iqtisodiyoti” fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'ydagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

– Iqtisodiyotdagi tarkibiy o'zgarishlar va iqtisodiy islohotlarni yanada chuqurlashtirish, uning ko'lamini kengaytirish bilan bog'liq masalalarning nazariy va amaliy tomonlarini o'rganish to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi;**

– mehnat munosabatlari sohasidagi qonuniyatlarni, shu jumladan, mehnat mohiyati namoyon bo'lishining o'ziga xos shakllari, chunonchi, ish bilan bandlik, mehnatni tashkil etish, unga haq to'lash, uning samaradorligi, mehnat sotsiologiyasi bilan bog'liq bir qator xususiyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi;**

– talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha echimlar qabul qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**

2. Ma'ruza mashg'ulotlari

1- jadval

T/R	Ma'ruza mavzulari	Dars soatlari hajmi
6-semestr		
1.	Mehnat to'g'risidagi fanning yuzaga kelishi va uning jamiyat rivojlanishidagi roli	4
2.	Mehnat iqtisodiyotining predmeti va uslubiyati	4
3.	Mehnat jarayonlarini tashkil etish	4
4.	Bozor xo'jaligi tizimida mehnat bozori	6
5.	Mehnat resurslari va mehnat potentsiali	4
6.	Aholini ish bilan bandligi nazariyalari va ularni amalda qo'llanilishi	4
7.	Aholi ish bilan bandligining shakllanishi va mohiyati	4
8.	Ishchi kuchi migratsiyasi va uning mehnat bozoriga ta'siri vakolatlarini taqsimlash	4
9.	Ishsizlik: sabablari, hususiyatlari va kamaytirish yo'llari	6
10.	Mehnat unumdorligi: tushunchasi, o'lchash omillari va rezervlari	6
11.	Aholining turmush darajasi, daromadlari va uni davlat tomonidan tartibga solish	4
12.	Personal va inson resurslarini boshqarish	4

13.	Ish haqini tashkil etish va uni isloh qilish	4
14.	Mehnatga haq to'lash tizimlarini tashkil etish	6
15.	Aholini ijtimoiy muhofaza qilish muammolari	4
16.	Bozor munosabatlari tizimida mehnatni boshqarish	4

Jami 72 soat

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akademik guruhlar oqimi uchun o'tiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

T/R	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
6-semestr		
1.	Mehnat to'g'risidagi fanning yuzaga kelishi va uning jamiyat rivojlanishidagi roli	4
2.	Mehnat iqtisodiyotining predmeti va uslubiyati	4
3.	Mehnat jarayonlarini tashkil etish	4
4.	Bozor xo'jaligi tizimida mehnat bozori	6
5.	Mehnat resurslari va mehnat potentsiali	4
6.	Aholini ish bilan bandligi nazariyalari va ularni amalda qo'llanilishi	4
7.	Aholi ish bilan bandligining shakllanishi va mohiyati	4
8.	Ishchi kuchi migratsiyasi va uning mehnat bozoriga ta'siri vakolatlarni taqsimlash	4
9.	Ishsizlik: sabablari, hususiyatlari va kamaytirish yo'llari	6
10.	Mehnat unumdorligi: tushunchasi, o'lchash omillari va rezervlari	6
11.	Aholining turmush darajasi, daromadlari va uni davlat tomonidan tartibga solish	4
12.	Personal va inson resurslarini boshqarish	4
13.	Ish haqini tashkil etish va uni isloh qilish	4
14.	Mehnatga haq to'lash tizimlarini tashkil etish	6
15.	Aholini ijtimoiy muhofaza qilish muammolari	4
16.	Bozor munosabatlari tizimida mehnatni boshqarish	4

Jami 72 soat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akadem. guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Kurgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

5. Mustaqil ta'lim

3-jadval

T/R	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
6-semestr		
1.	Mehnat to'g'risidagi fanning yuzaga kelishi va uning jamiyat rivojlanishidagi roli	4
2.	Mehnat iqtisodiyotining predmeti va uslubiyati	4
3.	Mehnat jarayonlarini tashkil etish	4
4.	Bozor xo'jaligi tizimida mehnat bozori	4
5.	Mehnat resurslari va mehnat potensiali	6
6.	Aholini ish bilan bandligi nazariyalari va ularni amalda qo'llanilishi	4
7.	Aholi ish bilan bandligining shakllanishi va mohiyati	6
8.	Ishchi kuchi migratsiyasi va uning mehnat bozoriga ta'siri vakolatlarni taqsimlash	6
9.	Ishsizlik: sabablari, hususiyatlari va kamaytirish yo'llari	8
10.	Mehnat unumdorligi: tushunchasi, o'lchash omillari va rezervlari	4
11.	Aholining turmush darajasi, daromadlari va uni davlat tomonidan tartibga solish	6
12.	PERSONAL va inson resurslarini boshqarish	6

13.	Ish haqini tashkil etish va uni isloh qilish	6
14.	Mehnatga haq to'lash tizimlarini tashkil etish	4
15.	Aholini ijtimoiy muhofaza qilish muammolari	6
16.	Bozor munosabatlari tizimida mehnatni boshqarish	6

Jami

84 soat

Fan bo'yicha mustaqil ishi. Mustaqil ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli (variantlangan) topshiriq shaklida 4-semestrda beriladi. Mustaqil ishining hajmi 20 betdan kam bo'lmashligi, A4 formatdagi varaqlarda qo'lda yozilishi va tikilib rasmiylashtirilishi lozim. Mustaqil ishini bajarish tartibi kafedraning uslubiy qo'llanmasida keltirilgan.

Mustaqil ishi uchun mavzular:

1. Mehnat to'g'risidagi fanning yuzaga kelishi va uning jamiyat rivojlanishidagi roli
2. Mehnat iqtisodiyotining predmeti va uslubiyati
3. Mehnat jarayonlarini tashkil etish
4. Bozor xo'jaligi tizimida mehnat bozori
- 5 Mehnat resurslari va mehnat potentsiali
6. Aholini ish bilan bandligi nazariyalari va ularni amalda qo'llanilishi
7. Aholi ish bilan bandligining shakllanishi va mohiyati
8. Ishchi kuchi migratsiyasi va uning mehnat bozoriga ta'siri vakolatlarni taqsimlash
9. Ishsizlik: sabablari, hususiyatlari va kamaytirish yo'llari
10. Mehnat unumdorligi: tushunchasi, o'lchash omillari va rezervlari
11. Aholining turmush darajasi, daromadlari va uni davlat tomonidan tartibga solish.
12. Personal va inson resurslarini boshqarish
13. Ish haqini tashkil etish va uni isloh qilish
14. Mehnatga haq to'lash tizimlarini tashkil etish
15. Aholini ijtimoiy muhofaza qilish muammolari

16. Bozor munosabatlari tizimida mehnatni boshqarish
17. Mehnat to'g'risidagi fanning yuzaga kelishi va uning jamiyat rivojlanishidagi roli
18. Mehnat iqtisodiyotining predmeti va uslubiyati
19. Mehnat jarayonlarini tashkil etish
20. Bozor xo'jaligi tizimida mehnat bozori
- 21 Mehnat resurslari va mehnat potentsiali
- 22 Aholini ish bilan bandligi nazariyalari va ularni amalda qo'llanilishi
23. Aholi ish bilan bandligining shakllanishi va mohiyati
24. Ishchi kuchi migratsiyasi va uning mehnat bozoriga ta'siri vakolatlarni taqsimlash
9. Ishsizlik: sabablari, hususiyatlari va kamaytirish yo'llari
25. Mehnat unumdorligi: tushunchasi, o'lchash omillari va rezervlari
26. Aholining turmush darajasi, daromadlari va uni davlat tomonidan tartibga solish.
27. Personal va inson resurslarini boshqarish
28. Ish haqini tashkil etish va uni isloh qilish
29. Mehnatga haq to'lash tizimlarini tashkil etish
31. Aholini ijtimoiy muhofaza qilish muammolari
31. Bozor munosabatlari tizimida mehnatni boshqarish

6. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me'zonlari

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiyalar.
Baholash mezonlari	<p><i>86-100 ball «a'lo»</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; - fanga oid ko'rsatkichlarni iqtisodiy tahlil qilishda ijodiy fikr lay olish; - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - mehnat munosabatlariga oid tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; - o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; - tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolisona baho berish; - o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish;

	<ul style="list-style-type: none"> - o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>71-85 ball «yaxshi»</p> <ul style="list-style-type: none"> - o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; - tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; - o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; - o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; - o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>55-70 ball «qoniqarli»</p> <ul style="list-style-type: none"> - o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; - o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; - o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. <p>0-54 ball «qoniqarsiz»</p> <ul style="list-style-type: none"> - o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; - iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etish bo'yicha tasavvurga ega emaslik; - o'rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy usullarni qo'llay olmaslik. 		
	Reyting baholash turlari	Maks.ball	O'tkazish vaqti
	Joriy nazorat:	35	
	ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun	6	Semestr davomida
	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	9	
	Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajargan-ligi uchun	20	
	Oraliq nazorat	35	
	Oraliq nazorat (ma'ruzachi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi). oraliq nazorat 1 bosqichda amalga oshiriladi. Guruhning faolligi, berilgan topshiriqni nazariy va amaliy jihatdan yoritilishi, xulosalarning mantiqiy bog'liqligi, kreativ mulohazalarning mavjudligi, huquqiy-normativ hujjatlarni bilishi va boshqa talablarga mosligi hisobga olinadi. Guruhdagi har bir talabaga 0-35 oraliq'ida bir xil ball qo'yiladi.	35	12-hafta

	Himoya kafedra mudiri tomonidan tasdiqlangan grafik asosida dars mashg'ulotlaridan so'ng tashkil etiladi		
	YAkuniy nazorat	30	15 hafta
	YOzma ish	30	
	JAMI	100	

7. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

I. O'zbekiston Respublikasi Qonunlari

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2014.
2. O'zbekiston Respublikasining Oila kodeksi. – T.: Adolat, 2011
3. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi. – T.: Adolat, 2014.
4. O'zbekiston Respublikasining “Aholini ish bilan ta'minlash to'g'risida”gi qonuni.

II. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlari va O'zbekiston Respublikasi vazirliklarining huquqiy- me'yoriy hujjatlari

12.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Mehnat faoliyatini amalga oshirish uchun chet ellarga ketayotgan O'zbekiston Respublikasi fuqarolarini hisobga olishni takomillashtirish to'g'risida”gi qarori. –Toshkent: 2007. 15 may, 97- son.

13.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Ishga joylashtirishga muhtoj mehnat bilan band bo'lmagan aholini hisobga olish metodikasini takomillashtirish to'g'risida”gi Qarori. –Toshkent: 2007. 24 may, 106- son.

14.O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2008 yil 20 avgustdagi “Ijtimoiy muhofazaga muhtoj va ish topishda qiyalayotgan shaxslarni ishga joylashtirish uchun ish o'rinlarini band qilib qo'yish tartibi to'g'risida”gi Nizomni tasdiqlash to'g'risida”gi 186-qarori.

III. Darsliklar

21 .Abduraxmonov Q.X., Shoyusupova N.T. Mehnat iqtisodiyoti: ijtimoiy-mehnat munosabatlari. Darslik - T.: 2011. – 691b.

22. Abdurahmonov Q.X. Mehnat iqtisodiyoti. Darslik. - T.: MEHNAT, 2009. - 763 b.

23. Abdurahmonov Q.X., Xolmo'minov Sh.R., Zokirova N.Q. Personalni boshqarish. Darslik. – T.: O'qituvchi, 2008. – 652 b.

24. Abdurahmonov Q.X. “Mehnat iqtisodiyoti va sotsiologiyasi”. Darslik. T.: “Fan va texnologiya”, 2012,- 388 b.

25. Abdurahmonov Q.X.va boshqalar. “Inson taraqqiyoti”. Darslik. T.: “Fan va texnologiya”, 2013.- 476 b.

Буланов И.С, Волгин Р.А. Риннок труда. Учебник. – М.: экзамен, 2007. – 479 с.

27.Мумладзе Р.Г. Экономика и сотсиология труда. Учебник. - М.: КНОРУС, 2007. – 328 с.

28.Кибанов А.Я. Экономика и сотсиология труда. Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2010. – 548 с.

29. Генкин Б.М. Экономика и сотсиология труда: Учебник для вузов. –3–е изд., доп. – М: Изд-во НОРМА, 2007. – 448 с.

30.Одегов Ю.Г. Экономика труда: Учебник. В 2 т. том 1.– М.: Алфа-Пресс, 2007. - 760 с.

31.Одегов Ю.Г. Экономика труда: Учебник. В 2 т. Т. 2. – М.: Алфа-Пресс, 2007. – 924 с.

32.Управление персоналом. Теория и практика: учебник/ В. Р. Веснин. - М.: Проспект, 2010. - 688 с.

33.Персоналний менеджмент: учебник/ С. Д. Резник, В. В. Бондаренко, С. Н. Соколов и др.. - 3-е изд., перераб. и доп.. - М.: ИНФРА-М, 2010. - 558 с.

IV. Internet saytlari

55.www.gov.uz – O‘zbekiston Resapublikasining davlat portali.

56.www.mintrud.uz – O‘zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligi sayti.

57.www.mineconomu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligining sayti.

58. www.stat.uz -

59. <http://www.norma.uz>

60.www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining qonunchilik hujjatlari sayti.

V. Internet saytlari

1. <http://www.economics.ru>

2. <http://www.ved.ru>

3. <http://www.ser.uz>

4. <http://www.uza.uz>

5. <http://www.ifnr.uz>

6. <http://www.Lex.uz>

7. <http://www.ziyonet.uz>

8. <http://www.marketing.ru>

9. <http://www.brand.uz>